

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-393/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola, Říčany, okres Brno – venkov, příspěvková organizace
Sídlo:	Rosická 440, 664 82 Říčany
IČ:	75023695
Identifikátor:	600 110 117
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Jítkou Božkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Obec Říčany
Místo inspekční činnosti:	Rosická 440, Říčany
Termín inspekční činnosti:	5. – 7. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon) pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena zejména na naplňování cílů předškolního vzdělávání, bezpečnost a ochranu zdraví dětí, personální a materiální podmínky.

Aktuální stav školy

Mateřská škola, Říčany, okres Brno – venkov, příspěvková organizace vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ) s nejvyšším povoleným počtem 56 dětí (jen pro školní rok 2010/2011) a školní jídelny. Ta poskytuje služby i pro cizí strávníky. MŠ se nachází uprostřed obce ve dvou přízemních budovách postavených v 70. letech a propojených tzv. krčkem. V jedné z nich je umístěno technické zázemí, v další se uskutečňuje vzdělávání dětí. Jejich technický stav je neudržovaný (např. mokré zdivo pod stropem, nedoléhající a oprýskaná okna). Budovy jsou umístěny uprostřed rozlehlé zahrady. Její prohlídkou bylo zjištěno, že nezajišťuje dětem bezpečné prostředí pro jejich vzdělávání. Vybavení zahrady (velké množství kovových průlezek, nedostatek písku

v pískovištích, jejich poškozené dřevěné obruby a nevhodné zakrytí) představuje vysokou míru výskytu bezpečnostních rizik, která jsou identifikovaná v *Zápisu o provedené roční kontrole dětských hřišť 2011*. Ředitelka přijala k těmto nedostatkům opatření tím, že převážnou část zahrady dětem zneprístupnila. Analýzou dokumentace bylo zjištěno, že má MŠ již od roku 2004 vypracovanou na školní zahradu studii s názvem *Přírodní zahrada*, jejíž realizace není dodnes patrná. Dle sdělení ředitelky bude její rozsáhlejší inovace provedena až po ukončení vnější a vnitřní rekonstrukce budov.

MŠ má dvě věkově smíšené třídy. Ve školním roce 2010/2011 je její kapacita naplněna na 100 %. Z celkového počtu přijatých dětí jich k 1. září 2011 zahájí povinnou školní docházku 22, tři z nich ji mají odloženou. Děti se vzdělávají podle *Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (dále ŠVP PV) s názvem „Sluníčko“, který je platný od 1. září 2009 na období dvou let. MŠ je zařazena do celostátní sítě mateřských škol se zájmem o environmentální výchovu *Mrkvička* s platnou registrací do 31. prosince 2011. Vzdělávací nabídku ŠVP PV obohacují aktivity seznamování s anglickým jazykem, výuka hry na flétnu, taneční kroužek, které zajišťují externí lektoři v odpoledních hodinách za úplaty.

V MŠ je 10 pracovníků. Pět z nich jsou učitelky včetně ředitelky. Čtyři mají odbornou kvalifikaci pro výkon učitelky MŠ a celé pracovní úvazky. Jedna z nich má vysokoškolské vzdělání v jiném oboru, které si prohlubuje studiem učitelství pro I. stupeň základní školy. Provoz v MŠ je od 6:30 do 16:30 hodin. Měsíční výše úplaty za předškolní vzdělávání byla ve školním roce 2010/2011 stanovena pro děti s celodenní docházkou ve výši 270,- Kč.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

Základním koncepčním materiálem MŠ je ŠVP PV. Jeho vizí je vytvářet u dětí pozitivní postoje k životnímu prostředí. Formálně působí jako ucelený dokument, nedostatky byly zjištěny v okruhu týkajícího se vzdělávacího obsahu. Jeho pojetí a zpracování nepodporuje integrované vzdělávání a nesměřuje k vytváření základů klíčových kompetencí. Navazující plány ve třídách nerespektují osobnostní pojetí deklarované v *Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání* (dále RVP PV). Nástroje k hodnocení individuálních vzdělávacích výsledků dětí (záznamy o dětech, jejich osobní portfolia) nepodávají dostatečný přehled o dalším rozvoji a postupu v jejich vzdělávání. Nejsou využívány pro přípravu vlastní vzdělávací nabídky z hlediska specifických vzdělávacích potřeb dětí. V prováděném hodnocení celkových výsledků vzdělávání školy chybí jasně stanovená účinná opatření vedoucí k jejich zlepšování.

Dosažené výsledky vzdělávání dětí měly nízkou úroveň. Vzdělávání nesměřovalo k utváření základů klíčových kompetencí. S ohledem na vysoký počet přítomných dětí ve třídách (až 26) nebyly při vzdělávání uplatňovány účinné pedagogické metody, přístupy a formy práce. Nestavěly na učení prožitkem, nevedly k aktivizaci dětí a k podpoře činnostního učení. Převládalo předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním. Důsledkem byl malý zájem dětí o činnost a konfliktní jednání mezi nimi. Děti neuměly respektovat potřeby svých kamarádů, dělit se s nimi o hračky, rozdělit si úkol. Nedodržovaly pravidla soužití. Tím, že se na jejich tvorbě nepodílely, neměly je zažité a nepocitovaly potřebu je zachovávat. Ani jejich hlučnost nepřispívala k pohodě ve třídách. Hodnocení dětem neposkytovalo účinnou zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti. Učitelky nepodporovaly smysluplné rozvíjení her a nevyužívaly je pro přirozené učení dětí. Spolupráci mezi nimi cílevědomě nerozvíjely.

Organizace vzdělávání nepodporovala úspěšnost dětí. Neodpovídala psychohygienickým zásadám. Řízené činnosti svojí délkou (někdy více než 45 minut) nerespektovaly věkové

zvláštnosti dětí. Ty neměly upevněny hygienické návyky, neuměly manipulovat s příborem, špatně držely lžici. Při stolování, jehož estetika byla nízká, nebyly děti důsledně vedeny k dodržování základních společensko-kulturních dovedností. Jejich ukládání k odpolednímu odpočinku probíhalo v rušném prostředí. Chodily často naboso a svlečené do chladných umýváren, ve kterých byla otevřená okna. Převlékaly se na podlaze, skládaly si na ni i svůj oděv, skákaly v papučích po lehátkách jiných dětí. V lehárně nerespektovaly individuální potřebu spánku a odpočinku svých kamarádů. Některé učitelky k jejich uklidnění nevytvořily patřičné zázemí, což umocňovala i nevhodná organizace tzv. debatního kroužku dětí na lehátkách (knihy, encyklopedie, hračky) včetně nabídky hravých aktivit. Děti dostatečně pily, k pití však používaly jen několik připravených skleniček (cca 7 pro 26 přítomných dětí), což zvyšovalo riziko záměny. Z hlediska jejich zdraví tento zavedený způsob pití byl zcela nevhodný. Děti nebyly správně motivovány k jídlu (např. málo využívaly nabídku ovoce a zeleniny, některé nesvačily a dlouho jedly polévku), což nepřispívalo k jejich zdravému vývoji. Sedací nábytek jim neumožňoval zdravé sezení. Jeho množství v době inspekce neodpovídalo počtu přítomných dětí. Důsledkem toho bylo, že některé z nich v době stravování seděly u stolku určeného pro práci s počítačem, což nepřispívalo k jejich kulturnímu stolování.

MŠ vymezuje dostatek prostoru pro informování rodičů (průběžně při předávání dětí, na nástěnkách v šatnách, při společných schůzkách a pravidelných neformálních setkávání). Informace o činnosti školy mohou rodiče získat na webových stránkách obce. Další formou informačního systému jsou konzultace učitelek s odborníky školského poradenského zařízení a klinickou logopedkou. Nejvíce se týkají odkladů školní docházky dětí a jejich vad výslovnosti. Většina dětí měla vadnou výslovnost.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

MŠ vykonává činnost podle údajů, za kterých byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Vytváří vhodné předpoklady pro rovný přístup k předškolnímu vzdělávání. O své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání dětí informuje rodiče a veřejnost v místním rozhlasu a na akcích pro veřejnost. Při přijímání dětí postupuje v souladu s právními předpisy a respektuje stanovená kritéria.

Ředitelka MŠ splňuje pro výkon svojí funkce zákonem stanovené předpoklady. Stávající její systém řízení má řadu nedostatků, které se odráží v nízké úrovni celkových výsledků vzdělávání. Pedagogická rada neplní funkci poradního orgánu. Další vzdělávání učitelek nepodporuje kvalitu pedagogického procesu. Zavedené kontrolní mechanismy neposkytují učitelkám dostatečnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce. Projevilo se to především v oblasti psychohygienických podmínek. Nedostatky byly zjištěny ve vedení školní matriky (porušení ustanovení § 28 odst. 1 písm. b) školského zákona). Evidenční listy dětí nebyly úplně založené, scházela jejich jedna strana, nebyly vyplněné. Chyběly v nich podpisy rodičů, nebyl zaznamenán nástup dětí do MŠ a odklad školní docházky. Prohlídkou MŠ bylo zjištěno, že ředitelka nezveřejnila v MŠ na přístupném místě ŠVP PV (porušení § 5 odst. 3 školského zákona v šatnách dětí). V průběhu inspekce tento nedostatek odstranila. Školní řád neupravoval podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Tuto problematiku upravovaly dobře nastavené vnitřní směrnice MŠ. Ředitelka doplnila školní řád a v další vedené dokumentaci odstranila její formální nedostatky (např. úplata, kniha úrazů, kritéria pro přijímání dětí).

MŠ má dostatek pedagogických pracovníků k zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí. Jejich průměrný počet na jednu učitelku v roce 2011 je v porovnání s krajským normativem (13) a celorepublikovým průměrem (12,50) příznivý (13,73). Nedostatky byly zjištěny v neefektivním rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelek k nastavené organizaci pedagogického procesu.

Materiální podmínky nejsou dobrým předpokladem pro naplňování ŠVP PV. Prostředí školy je nepodnětné. Ve třídách je umístěno velké množství zbytečného materiálu a nábytku. Ten je značně opotřebovaný, zastaralý a některý ohrožuje až zdraví a bezpečnost dětí (např. ostré rohy na skříňkách, jejich nevhodné uspořádání v prostoru tříd, špatné otvírání polámaných zásuvek, prosklené dveře, poškozené zatahovací koženkové dveře). MŠ má dostatek finančních zdrojů pro realizaci ŠVP PV poskytovaných ze státního rozpočtu, od zřizovatele, z úplaty za předškolní vzdělávání a stravného. Prohlídkou interiéru lze konstatovat, že finanční prostředky jsou využívány především k obnovování učebních pomůcek. Záměry dalšího rozvoje školy, které jsou dobře uvedené ve vlastním hodnocení školy, ředitelka projednává se zřizovatelem. Spolupráci s ním hodnotí jako přínosnou.

Závěry, celkové hodnocení školy

MŠ poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení a školským zákonem. Dodržuje podmínky k přijímání dětí ke vzdělávání podle příslušných právních předpisů. Nemá vytvořený funkční systém v oblasti zajištění bezpečnosti dětí při jejich vzdělávání.

Dosažené výsledky ve vzdělávání byly podprůměrné. Příčinou tohoto stavu je nesystémové řízení školy. Vzdělávací obsah ŠVP PV nesměruje k podpoře klíčových kompetencí. Organizace vzdělávání je vzhledem k cílům ŠVP PV neefektivně nastavena. Uplatňované pedagogické metody, přístupy a formy práce neodpovídaly individuálním potřebám a možnostem dětí. MŠ má pro naplňování ŠVP PV značné rezervy, které vyžadují přijetí opatření a týkají se:

1. *ŠVP PV (viz text),*
2. *metod a přístupů uplatňovaných ve vzdělávání (viz text),*
3. *organizace vzdělávání (viz text),*
4. *řízení MŠ (viz text),*
5. *vedení školní matriky (viz text, porušení ustanovení § 28 odst. 1 písm. b) školského zákona),*
6. *materiálních podmínek z hlediska zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí (viz text).*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dní požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na Českou školní inspekci, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. května 2012 požaduje podání

pisemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Příloha č. 1 - Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihomoravského inspektorátu, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně 20. dubna 2011

(razítko)

Mgr. Marie Koutná, školní inspektorka

Koutná v. r.

PaedDr. Jiřina Götzová, školní inspektorka

Götzová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně 20. dubna 2011

(razítko)

Jitka Božková, ředitelka mateřské školy

Božková v. r.

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

Připomínky nebyly podány.